నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

"నీ గాయము బాధ యెట్లున్నది ?"

"మీ దర్శనముచే నా బాధ తెలియుటలేదు. సంఘారామ వైద్యశాలకు పంపిన నచ్చట సంధ్యావందనము సాధ్యమైయుండునా ?"

వజ్జియ పెదవులపై చిరునవ్వువలె కొంచెము కనిపించెను. అతడు నవ్వు వృథచేయడు.

"కొంచె మవసర విషయములు ప్రసంగించుట కోపిక యున్నదా ?"

"మీబోటి పెద్దల సన్నిధిలో లేని యోపిక యుం వచ్చును."

"నన్ను పూర్వ మెన్నడైన జూచిన స్మృతి యున్నదా ?"

"ముప్పదేండ్లనాటి కాంచీపుర వృత్తాంత మేనా ?"

"నా కుమారుడు నీ విషయము తరచుగా ప్రస్తావించుచుండును. ఈ ప్రచ్ఛన్న వేష మెందుకు వేసితివి, నారాయణా ?"

నన్ని—నారాయణుడు-గాయమువంక నిర్దేశించి, "చూచితిరిగదా, మీ సమక్షములో జరిగినది! ఈ వేషము లేనిచో మీ దర్శనము సాధ్య పడియుండదు"

"నీ భార్యా పుత్రిక లెక్కడ? సురక్షితులేనా ?"

"వారి నొక సంవత్సరముక్రిందట రామేశ్వర యాత్రకు పంపియుంటిని. దక్షిణయాత్రలు సేవించి భీమేశ్వర దర్శనార్థము వచ్చుచు నిప్పుడు మోటుపల్లి చేరియుందురు. నా వార్తాహరుని కొరకచ్చట నిరీక్షించుచుందురు."

"నిన్ను కొట్టినది రాజేంద్రదేవుడు కాదని యెరుగుదువా ?"

"అతని వింటి బాణమే నన్ను గాయపరచినది."

"అంతకుముందు బ్రాహ్మణ్యములో పడిన బాణములు ఎవరు వేసినవి ?"

"సందేహ మెందుకు? కామరాజపుత్రునివి! పాప మతనికి బ్రాహ్మణభక్తి లేకపోలేదు. ఆ రెండును నా ఒక్కనిపైపునకే వచ్చుచుండ రాజభటు డొకడు వేత్రముతో నేర్పుగా వారించినాడు"

"మరి మూడవది ?"

"కామరాజపుత్రుడు ధనుర్విద్యా పారీణుడు. రెండుపర్యాయములును తన ప్రయత్నము విఫలముకాగా యువరాజును నేర్పుగా కదలించి సఫలీకృతమనోరథుడైనాడు. అతని కౌశల్యము మెచ్చుకొన దగినది. కాని విషబాణము నాకు తగులలేదు."

"ఆ రెండుబాణములును విష దిగ్ధము లనియే నాకు సంశయము కలదు. అవి పేటికలో పదిలము చేయించినాను. మరి నీ శత్రువులు నిన్ను గుర్తించిన తరువాత నీకీ మారువేష మెందుకు?"

"నాకును నట్లే తోచుచున్నది."

"కామునికి నీమీద విరోధ మేమిటి? "

"నాకును స్పష్టపడుటలేదు కాని, దూరమాలోచింపవలెను. నాపూర్వప్రభువు త్రైలోక్యమల్లదేవరలకు వారి రాజ్యము వదలి,నే నిచ్చటకు వచ్చుట సమ్మతము కాదు."

"నీభార్యాపుత్రికలును మోటుపల్లినుండి సుఖముగా నిక్కడికి చేర్పింతును. నీవుమాత్ర మొక యాత్రకు శీఘ్రకాలములో సిద్ధముగా నుండుట క్షేమకరము."

"మీ యిష్టము వచ్చినట్లే! కాని నేను మూడేళ్ళనుండి యమాత్యవృత్తి వదలి విద్యావ్యాసంగములో నిమగ్నుడనై యున్నాను. జీవిత శేషము భగవద్ధ్యానముతో కావ్యపఠన రచనములతో వెళ్ళబుచ్చవలెనను నాశయము కలదు."

"ఈ గోదావరీ తీరముకంటె నందు కనుకూలించు ప్రదేశ మింకొకటిలేదు."

"ఆ యాశతోడనే యింత దూరము వచ్చితిని. క్షమింపుడు! అమాత్యవృత్తి వదలి కేవల బ్రాహ్మణ్యమే ఆశ్రయింపవలె నని నిశ్చయించుకొంటిని."

"అందు కభ్యంతర మంతేదు. శ్రీరామునకు విశ్వామిత్రునివలె నీవు వెంటనున్న జాలును."

"అంత పెద్దలతో నాకు పోలిక సిగ్గుగా నున్నది. విషయ మేమిటి ?"

"చక్రకూట మెరుగుదువా ?"

"భ్రమరకూటముకూడ నెరుగుదును ప్రెగ్గడా !"

"ధారావర్షుని నెరుగుదువా ?"

నన్ని చిరునవ్వు నవ్వెను. "మధురాంతక దేవుని, ఆతని పట్టమహిషి నాగల మహాదేవిని కూడ నెరుగుదును. అచ్చట రాజమాన్యుడగు మేడిపాత్రుడను బ్రాహ్మణుడు మీ కుమారునికిగూడ సహాధ్యాయుడు" అనెను.

"చక్రకూట ప్రయాణమునకు ఎన్నాళ్ళలో సిద్ధము కాగలవు ?"

"వారము దినములలో !"

"అంత తొందర లేదు. నీవు గాయము త్వరగా నయము చేసికొనవలెను."

"చిత్తము, కాని, నా యనుచరు డొకడు ఏకాదశిరాత్రినుండి కనబడుట లేదు. పారశీక తైల వర్తకులపై నభియోగములో నాతడు ప్రథమ సాక్షి !"

"అతనిపేరు పొన్న ?"

"అవును."

"అతడు స్థూలకాయుడా ?"

"అవును."

"సంఘారామముల్లో నతని వా రెవరైన నున్నారా ?"

"ఏమి చెప్పను ప్రెగ్గడా ! జేతారినాథు డాతని పరమశత్రువు."

"సుజాత ఎవరు ?"

"ఆ పే రెరుగనుగాని పొన్న భార్య, భర్తను వదలి సంఘారామములో నుపాసకిగా నున్నది !

"మంచిది. ఈ రాత్రి తెల్లవారు వరకు పొన్న జీవించియున్నచో నతనిని భద్రపరుప గలను."

నారాయణభట్టును మరల మరల విశ్రాంతి తీసికొనుమని యాదరముతో చెప్పి, మరియు "తప్పని సరియై పలుకరింపవలసి వచ్చినది. యువరాజుపై బ్రహ్మహత్య చేసినా డని యపనింద వచ్చినది. అది తొలగించుట యెట్లో తోపకున్నది" యనుచు, నాదరముతో వజ్జియ నన్ని నారాయణుని దేహము స్పృశించి నిష్క్రమించెను. నారాయణుడును వెంటనే కన్నులు మూసికొని నిద్రించుచుండెనో, ఆలోచనా నిమగ్ను డయ్యెనో తెలియకుండ నుండెను.

తిక్కన సోమయాజి

(19-వ పేజీ తరువాయి)

ఘను డనుపించుకోవచ్చు. ఏదో శక్తి లేకపోతే అసలు ఎట్లాటిదైనా సరే ఒక్క గ్రంథాన్ని రాయలేడు. కావాల్నని నీ వెందుకూపనికిరాని గ్రంథా నొకదాన్ని రాయిచూస్తాం. కాబట్టి ప్రతి రచయితకు ఏదోశక్తి వుంటుంది. రసికుడు దాన్ని గ్రహించి ఆనందించడం న్యాయంగాని, ఇది చిన్న, ఇది పెద్ద, ఇది కొద్ది, ఇది గొప్ప అనుకోడం వృథా ప్రయాస. ఎందుకంటే ఇట్లాటి నిర్ణయం మన మెంత వద్దన్నా మన అభిరుచి ననుసరించకపోదు. నీ అభిరుచే మంచిదని నీవెన్ని గుండెల్తో ననగలవ్? కాబట్టి ప్రతివాడూ గట్టివాడే ననుకొని చెప్పేదాన్లో నిగ్గు గ్రహించి, సృష్టిలోనున్న మహావిషయా లర్థం చేసుకోడానికి యత్నించడం మంచిదని, యిహ పరలోక సాధకమని మామతం. అందుకనే మా నన్నయ్యా, మేమూ కవిస్తోత్రం లేకుండానే చెప్పుకుపోయినాం. దాన్ని చూచన్నా నేర్చుకోలేదటయ్యా మీరంతా!

నే : అదేమండీ, నన్నయ్యగారు వాల్మీకి వ్యాసుల స్తోత్రం చేయలా? మీరు వ్యాసుణ్ణి నన్నయ్యను స్తోత్రం చెయ్యలా?

తి : ఆహా, ఏం అందంగా చదువుకున్నావోయ్! వాల్మీకి వ్యాసులు పూజార్హులు కాబట్టి నన్నయ్యగారు, మొదటాయన్ను భక్తితలుస్తూ, రెండో ఆయన్ను కొలుస్తూ వ్రాతకు దిగారు. ఆ పద్యాల్లో వారికున్న లక్షణాలు వర్ణించాడు. అవి వారికి లేవనే దెవరు? పైగా వార్ని తలుచుకుంటే కవితోద్రేకం కలుగుతుందనీ వాక్కొన్నారు. ఉన్నదున్నట్లు చెప్పడం స్తోత్ర పాఠం గాదు. ఇక మే మేం జేసామో చూడు: మహానుభావుడు వ్యాసుడు భారతాన్ని వ్రాసారు. ఆంధ్రకవిత్వ విశారదుడు నన్నయభట్టు దాన్లో మూడు పర్వాలు వ్రాసారన్నాం. దీన్లో స్తోత్రం లేదు, వారి మహత్వ నిర్వచనంతప్ప.

నే : అల్లాగాండి ! మహత్వ నిర్వచనం స్తోత్రం కాదాండి.

తి : ఔరా నీవు జగ కొంటెవులాగున్నావు. స్తోత్ర శబ్దాన్ని అంతా అనుకునే 'నీ వింద్రుడా, చంద్రుడా నీవు నాకు కవిత్వభిక్ష పెట్టు' అన్న అర్థంలో ప్రయోగించలే దటున్నాం.

నే : మరొకసందేహం. మీకు బొత్తుగా గర్వంలేదే మండీ ? మిగతావాండ్లంతా కరుస్తాం,కోస్తాం, మా కెదు శ్లేదని యెగిరిపడితే మీ రెక్కడా అట్లా గన్లేదు సరికదా, ఉత్తరరామాయణంలో మా తాతగారైన మంత్రి భాస్కరుణ్ణి తలచుకునైనా కృతిని మన్నిస్తారన్నారు భారతంలో...

తి : (అడ్డంతగిలి) చెప్పలా కొంటెవనీ! 'దాన్లో వ్యంగ్యంగా యిమిడుండలేదా, భారతంలో—

"కావున భారతామృతము
కర్ణపుటంబుల నార గ్రోలి యాం
ధ్రావలి మోదముం బొరయు
నట్లుగ..................
....
......మహాకవిత్వ దీ
క్షావిధి బూని పద్యముల
గద్యములన్ రచియించెదన్..."

అనడంలో వ్యంగ్యంలేదా, వాటికి పునాది గర్వంగాదా, అని ధ్వనిస్తున్నావు. ఏంకెయ్యమన్నావ్. వ్రాస్తూంటే అట్లావచ్చాయారెండు. ఈ మాత్రమేకదా అని వాటి జోలి కెళ్ళలా.

నే : (నమస్కరిస్తూ) అబ్బే అట్లా ధ్వనించడానికి నే నెంతవాణ్ణయ్యా ! తమయెత్తు కదొక లెక్కా అని, తమ వినయాన్ని నిరూపిస్తున్నా. మీ నిగర్వాని కుభయకవిమిత్రే చాలు. చివర శంక ; నన్నయ్యగారి కవిత్వం బాగుంటుందా, మీది బాగుంటుందా?

తి : (లేస్తూ) మళ్లీ మొదటికొచ్చావ్ ! నీకే బాగాచదువుకొని తేల్చుకో. వేళైంది;మధ్యాహ్న సంధ్యావందనాద్యనుష్ఠానానికి ఇంటి కెళ్దాం రా. (వెళ్ళుతూ దార్లో) మాలో మాకు హెచ్చు తగ్గ లేమిటోయ్ ! ఇదంతా మీ యింగ్లీషు దురదని యిదివర కంటెనిగా. మా అదృష్టంవల్ల మీ కాలములో లేకపోయినాం గాని, వుండుంటే మా ముగ్గురికి ఆంధ్రలోకంలో మూడు పక్షాలు బయ ల్దేరకపోయినాయా? మా వాడెక్కువ, మా వాడెక్కువా అని మూడు పక్షాలూ దెబ్బలాడక పోయినాయా? మీ కందరికి పుణ్య ముంటుంది గాని హెచ్చుతగ్గు లెక్క డెక్కడ నిర్ణయించుకొన్నా, అన్నదమ్ములవలె నున్న మా ముగ్గురిలో మటుకు నిర్ణయానికి రానీకండి. ఏదో శాంతంగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాం...

(అంటూ, యేదేదో మాట్లాడుతూ నిష్క్ర.)

యుద్ధానికి పూర్వపు
దరలకన్న తక్కువ

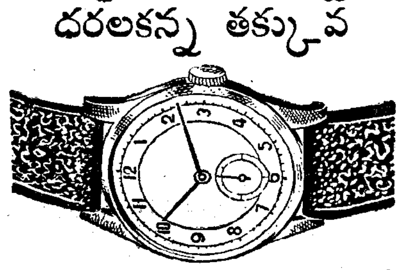

స్విస్ మేడ్. సరిగా టైంచూపును. ప్రతీదీ 8 ఏళ్లు గ్యారంటీ. గ్లు అమర్చబడినది

గుండ్రం లేక చతురం క్రోమియంకేసు	రు. 20/8
.. .. మేలిరకం	రు. 25/-
బిల్లపరుపు ఆకారం క్రోమియంకేసు	రు. 30/-
.. మేలిరకం	రు. 38/-
రోల్డుగోల్డు (10 సం॥ గ్యారంటీ)	రు. 55/-
రెక్టాంగ్యులర్. టాను. వంపుగలది	
బ్రైట్ క్రోమియం కేసు	రు. 42/-
రోల్డుగోల్డు (10 సం॥ గ్యారంటీ)	రు. 60/-
15 రాళ్ళు రోల్డుగోల్డు	రు. 90/-

అలారం టైంపీసు

ధర రు. 18/-, రు. 22/-మేలిరకం రు. 25/- బిగ్ బెన్ రు. 45/- పోస్టేజి అదనము

H. DAVID & CO.,
Post Box No. 11419, CALCUTTA.

కుష్టు * బొల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయివ్యాధులకు, గ్యారంటీచికిత్స క్యాటలాగు ఉచితం. జీ.వి. రెడ్డి ప్రొప్రయిటరు. వి. రెడ్డి అండ్ కో. (రిజిష్టర్డు) గోపాలపురం. తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ధర ప్రకటన

WOODWARD'S
"GRIPE WATER"

ఉడ్‌వర్డ్స్ గ్రైప్ వాటర్‌యొక్క సరియైన చిల్లరధర ఈక్రింద జెప్పబడిన విధముగానున్నది.

సీసా ఒక్కంటికి 2 రూపాయలు

(అక్కడక్కడ అమలులోనున్న స్థానిక సుంకములను ఈ దరకు జేర్చుకొనవలెను)

దీనికంటె ఎక్కువగా నివ్వకండి

మీరు ఉడ్‌వర్డ్స్ గ్రైప్ వాటర్‌ను కొనునపుడు

ఈ ట్రేడ్ మార్క్ కొరకు ప్రతి సీసామీద చూడండి

దీనితో పోలినవియుంటాయి, జాగ్రత!

WW. 1-111 TL

W. WOODWARD LTD., LONDON, ENGLAND